

SPREMLJANJE DOZOREVANJA OLJK – 3.9.2026

Kako spremljamo dozorevanje

Dozorevanje oljk spremljamo od leta 2002 dalje. Konec avgusta začnemo z vzorčenjem plodov na različnih lokacijah. Plodove tedensko vzorčimo, določimo težo 100 plodov, indeks zrelosti glede na obarvanost povrhnjice in mesa (od 0 do 7), trdoto plodov, vsebnost olja pridobljenega v laboratorijski oljarni ter vsebnost vode in olja v laboratoriju (občasno za dve lokaciji). Trdoto plodov določamo s penetrometrom z eno milimetrsko konico (rezultati v g/mm). Z rezultati tedensko seznanjamo zainteresirane oljkarje (**lahko posredujejo svoj E-mail na: viljanka.vesel@go.kgzs.si**), hkrati pa jih objavljamo na spletni strani KGZS – Zavod GO (Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica) - <http://www.kmetijskizavod-ng.si/>.

Zaradi velike prisotnosti oljčne muhe v letu 2014 smo v opazovanje (na 100 plodovih) vključili tudi spremljanje poškodb z oljno muho (izhodne luknje), od leta 2016 pa spremljamo tudi prisotnost oljnega molja in poškodbe semena (50 plodov) in število presušenih plodov zaradi suše. V letu 2020 smo začeli spremljati tudi bolj vidne poškodbe zaradi marmorirane smrdljivke. Ti podatki niso objavljeni, saj služijo za splošno spremljanje letine.

Kljub podatkom, ki jih boste lahko spremljali preko spleta ali pa preko svojega E-maila, je najbolje, da se sami naučite spremljati dozorevanje oljk v svojem nasadu, kajti med nasadi so velike razlike, ki so odvisne od naloženosti, osončenosti in drugih okoljskih dejavnikov ter agrotehnike (gojitvena oblika in rez, gnojenje, namakanje...). Informacije PCO so samo pripomoček za določanje okvirnega časa obiranja na tem območju. Na odločitev glede časa obiranja mora pomembno vplivati tudi velikost nasada, predvsem pa v kolikem času bomo sposobni plodove obrati. Poleg tega pa se lahko zgodi, da zaradi daljšega deževnega obdobja obiranje predolgo traja in tako lahko zamudimo optimalen čas za doseganje dobre kakovosti oljnega olja. Vsekakor pa ne smemo pozabiti, da se je potrebno dobro organizirati in se v naprej dogovoriti z oljarjem, saj je za doseganje kakovosti zelo pomembno, da plodove sproti predelujemo.

Pred začetkom vzorčenja smo ocenili rodnost v opazovanih nasadih, prvo vzorčenje pa smo opravili 30. in 31. avgusta. Sorto 'Istrska Belica' smo vzorčili na lokacijah Strunjan – Ronk, Ankaran – Beneša, Baredi, Purissima, Šempeter, Sveti Peter, Kromberk, Biljana, Gradno in Bivju – Lama. Sorto 'Leccino' smo vzorčili na lokacijah Strunjan – Ronk, Ankaran – Beneša, Baredi, Purissima, Sveti Peter, Kromberk in Biljana. Sorto 'Maurino' pa na lokacijah Strunjan – Ronk, Baredi, Purissima in Šempeter. V šestih od desetih opazovanih nasadov je rodnost sorte 'Istrska Belica' podpovprečna ali povprečna, še slabša pa je situacija pri sorti 'Leccino'. Zaradi težav z rodnostjo sorte 'Leccino' nismo mogli vzorčiti v nasadu Šempeter (močno porezano in toča) in Gradno. Zelo nizka rodnost te sorte je tudi na lokaciji Sv. Peter, zato jo bomo v nadaljevanju vzorčili v nasadu poleg običajnega.

'Istrska Belica': Trdota plodov te sorte je načeloma višja kot v letu 2025 in približno enaka kot v dolgoletnem povprečju. Oljevitost v laboratorijski oljarni je na večini lokacij višja kot v prejšnjem letu in v dolgoletnem povprečju.

'Leccino': Plodovi se še niso začeli barvati, le redko je opazno rahlo barvanje. Trdota plodov je na treh lokacijah višja, na treh pa enaka kot v letu 2025 in nižja kot v povprečnem letu. Oljevitost v laboratorijski oljarni pa je v povprečju vseh lokacij približno enaka kot v lanskem letu in večinoma enaka dolgoletnemu povprečju.

'Maurino': Plodovi so večinoma še neobarvani. Trdota plodov je bila pri prvem vzorčenju približno enaka kot v letu 2025 in enaka ali manjša kot v dolgoletnem povprečju. Oljevitost je bila na dveh lokacijah nižja, na eni enaka, na drugi pa višja kot v letu 2025.

Preglednica: Ocena pridelka, trdota in masa plodov, indeks zrelosti ter vsebnost olja v plodovih oljk sorte ISTRSKA BELICA, LECCINO, MAURINO v času dozorevanja

Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljani (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljani (%)	Pridelek	trdota pl. (g/mm ²)	masa 1 ploda (g)	indeks zrelosti	oljevit. v oljani (%)
5,4	ISTRSKA BELICA - RONK				5,3	LECCINO - RONK				5,2	MAURINO - RONK			
30.08.26	440	1,94	0,26	13,0%	30.08.26	495	1,68	0,19	5,3%	30.08.26	437	0,91	0,96	3,5%
6,0	ISTRSKA BELICA - BENEŠA				6,0	LECCINO - BENEŠA								
30.08.26	431	1,80	0,15	11,5%	30.08.26	494	1,50	0,06	4,4%					
3,5	ISTRSKA BELICA - BAREDI				5,8	LECCINO - BAREDI				5,7	MAURINO - BAREDI			
31.08.26	455	2,36	0,29	12,4%	31.08.26	469	1,40	0,07	5,1%	31.08.26	451	1,23	0,15	5,1%
	ISTRSKA BELICA - PURISSIMA					LECCINO - PURISSIMA					MAURINO - PURISSIMA			
31.08.26	505	2,04	0,15	8,8%	31.08.26	506	2,04	0,31	3,7%	31.08.26	421	1,43	0,87	4,9%
2,0	ISTRSKA BELICA - ŠEMPETER				1,0	LECCINO - ŠEMPETER				2,5	MAURINO - ŠEMPETER			
31.08.26	453	2,31	0,35	10,6%	31.08.26					31.08.26	403	0,87	1,34	6,4%
3,5	ISTRSKA BELICA - SV.PETER				1,8	LECCINO - Sv. PETER					LECCINO - Sv. PETER druga			
31.08.26	461	2,29	0,26	14,3%	31.08.26	505	1,72	0,51	5,9%	31.08.26	481	1,28	0,10	3,1%
2,0	ISTRSKA BELICA - KROMBERK				3,0	LECCINO - KROMBERK								
31.08.26	486	2,78	0,25	9,0%	31.08.26	488	1,54	0,05	2,2%					
2,8	ISTRSKA BELICA - BILJANA				2,4	LECCINO - BILJANA								
31.08.26	456	2,60	0,31	8,2%		482	1,78	0,32	4,2%					
2,6	ISTRSKA BELICA - GRADNO				1,0	LECCINO - GRADNO								
31.08.26	452	2,05	0,47	5,1%	31.08.26									
3,4	ISTRSKA BELICA - LAMA													
31.08.26	486	2,45	0,14	10,6%										

POJASNILO:

Pridelek:

V tabeli bo z oceno označen pridelek, saj manj naložena drevesa hitreje dozorevajo od močno naloženih. Ocena krošnje s pridelkom:

- 1 – ni plodov (0%)
- 2 – zelo malo plodov (1-20%)
- 3 – malo plodov (20-40%)
- 4 – srednje veliko plodov (40-60%)
- 5 – veliko plodov (60-80%)
- 6 – zelo veliko plodov (80-100%)

Indeks zrelosti: stopnja zrelosti povprečnega vzorca 100 plodov:

- 0 – plod zelene barve,
- 1 – plod rumeno-zelene barve,
- 2 – manj kot polovica ploda temno obarvana,
- 3 – več kot polovica ploda temno obarvana,
- 4 – povrhnjica črno obarvana, meso neobarvano,
- 5 – povrhnjica ploda črna, meso obarvano do polovice,
- 6 – povrhnjica črna, več kot polovica mesa obarvana,
- 7 – povrhnjica črna, me so obarvano do koščice.

Opomba:

Indeks zrelosti pri sorti Istrska Belica je ocenjen (pozno barvanje) in ni prikazan v grafih. Za temne sorte (Leccino) je primeren čas obiranja, ko je indeks zrelosti med 3,5 in 4,0. Trenutno je indeks zrelosti tudi pri sorti Leccino in Maurino prenizek, zato ni predstavljen v grafih.

Priloge – objavljene na spletni strani:

ISTRSKA BELICA – Ronk 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Beneša 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Baredi 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Purissima 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Šempeter 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Sveti Peter 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Kromberk 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – Lama 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Ronk 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Indeks zrelosti
Trdota plodov

LECCINO – Beneša 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Baredi 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Purissima 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Sveti Peter 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – Kromberk 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

MAURINO – Baredi 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

MAURINO – Purissima 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

MAURINO – Ronk 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

MAURINO – Šempeter 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

ISTRSKA BELICA – povprečje vseh spremljanih lokacij v letih 2014 do 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

LECCINO – povprečje vseh spremljanih lokacij v letih 2014 do 2026

Vsebnost olja v laboratorijski oljarni
Trdota plodov

»Rezultati so bili pridobljeni s finančno podporo in v okviru javne službe za oljkarstvo«

JAVNA SLUŽBA
V OLJKARSTVU